

TAMMI

JARI JÄRVELÄ

SISAR- PERHO- NEN

*ja muita
matkatarinoita*

JARI JÄRVELÄ

SISAR-
PERHONEN

ja muita matkatarinoita

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

KIITOS ALFRED KORDELININ SÄÄTIÖLLE JA
SUOMEN TIETOKIRJAILIJAT RY:LLE,
JOTKA OVAT TUKENEET TÄMÄN TEOKSEN KIRJOITUSTYÖTÄ.

TEKSTI: © JARI JÄRVELÄ JA TAMMI 2023
KUVITUKSET: © ANJA REPONEN JA TAMMI 2023
ISBN 978-952-04-5105-9

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ
PAINETTU EU:SSA

Tuijalle, siskolleni

Sisällys

Antennipipo	9
Peukalokyydillä Pataraan	18
Tour de Åland	34
Gagaa ja dadaa Firenzessä	44
Pohjoiset oliivitarhat	54
Viikon luontoääni	62
Alaston kaupunki	76
Juhlamarsu	84
Maaäidin kainalossa	92
Karatepuvut	106
Säihke	118
Nollapisteessä	133
Talvibileet Kiotossa	148
Reviirinmerkkausta Serengetissä	161
Joulu keskellä kesää	177
Taikavuori	188
Kirje Meksikosta	207
Haamuja ja ihmisiä	219
Toinen kirje Meksikosta	231
Sisarperhonen	243

ANTENNIPIPO

Olimme kiertäneet Bretagnea junalla parisen viikkoa ennen kuin saavuimme Pariisiin. Mieleen olivat jääneet vahvasti menhirit, muinaiset pystykivet. Pelkäämään Carnacissa niitä sojotti pitkissä riveissä tuhansittain taivaanrantaan asti.

Aiemmin olin nähnyt menhirejä vain Asterix-sarjakuvassa, jossa Obelix hakkaa niitä louhimollaan ja viskoo niitä roomalaisten legioonalaisten päälle. Oikeat muinaiskivet näyttivät kylä samalta kuin sarjakuvassa, mutta ne olivat neljä-viisituhatta vuotta vanhempia kuin Julius Caesarin sotaretket ja se pieni urhea gallialainen kylä, joka vastusti Asterixissa Rooman legioonien valloitusta.

Itse muistin äskettäin kohtaamamme menhirit erityisesti siitä, että niitä ihaillessani joku oli kähveltänyt ainoan matkalla mukana olleen pitkähihaisen paitani. Heti alkumatkasta. Olin laskenut burgundinpunaisen pooloni hetkeksi yhdelle menhirille näpätäkseen pari kuvaa kivirivistöistä, ja kun palasin

hakemaan paitaani, se oli poissa. Seuraavat pari viikkoa olin sitten karaisnut itseäni Bretagnen tuulissa ja sadekuuroissa tee-paita päällä.

Vähän yli puolitoistavuotias Havu taas oli ottanut lähituntumaa muinaiskiviin sinikeltaisella kaivinkoneellaan, jota hän oli kuljettanut mukanaan ympäri koko Bretagnen. Hän koetti kaataa kallellaan olevia menhirejä kaivamalla muovikauhalla maata niiden alta. Ja kun ryömimme välillä vanhaan esihistorialliseen kumpuhautaan, tumulukseen, joita Bretagnessa myös riitti pystyjen menhirien lisäksi, Havu alkoi heti kuopsuttaa maata vimmaisesti kuin kulta-aarten löytänyt arkeologi. Joskus kuoppa syveni uskomattoman nopeaa vauhtia ja meidän täytyi viedä poika ulos ennen kuin vastaan alkaisi tulla jonkin tuhansia vuosia sitten tumulukseen haudatun Obelixin esiesiesiesi-isän luita.

Nyt olimme saapuneet matkan päätteeksi Pariisiin, jossa tarkoituksemme oli viettää muutama päivä ennen paluuta kotiin. Majapaikkamme oli Latinalaiskorttelissa, Luxembourgin puiston pohjoislaidalla sijaitsevan vanhan hotellin vinttikerroksessa. Pieneen huoneeseemme kuului kapea parveke. Kun kurkotin parvekkeelta, näin vasemmalla vehreänä aukeavan puiston. Suoraan alapuolella oli kapea katu, jonka laidalle oli parkkeerattu autoja puskuri puskuriin kiinni.

– Mitenköhän tuolta keskeltä pääsee auto pois? Kirsi kummasteli.

Se selvisi kohta. Sumppuun jääneeseen autoon käveli kulmakahvilasta mies. Hän käynnisti Sitikkansa ja tönäisi aluksi edessä olevaa autoa puskurit kolisten kauemmas. Sitten hän vaihtoi peruutusvaihteelle ja pukkasi samaan tapaan perässä olevaa autoa. Operaatiosta syntyi sen verran tilaa, että kuski mahtui kääntämään autonsa ajoradalle ja poistui paikalta. Hänen lähdestään

jäi muistoksi vain ilmassa kiirivä ulina ja piipitys, joka lähti kolhittujen autojen varashälyttimistä.

Olin kantanut yhtenä matkakirjanani ranskankielistä opasta, jossa suositeltiin eri paikkakuntien ravintoloita. Bretagnessa olimme illastaneet pari kertaa opaskirjan suosittelemisessa persoonallisissa paikoissa. Morlaixissa yhden ravintolan nimi oli ollut Kylpyhuone, ja sisustus vastasi ravintolan nimeä kylpyammeineen ja siellä täällä kulkevine suihkuputkineen. Ruoka maistui meistä jokaiselle, joskin Havun mielestä ravintola sai miinusta siitä, ettei tyhjiin ammeisiin päässyt kylpemään. Selasin opasta hotellihuoneessamme ja törmäsin mainintaan aivan Luxembourgin puiston kulmilla sijaitsevasta taiteilijaravintolasta, joka oli esittelytekstin mukaan ”täynnä ihanan pittoreskeja ja charmantteja ja sympaattisia yksityiskohtia”, eikä siellä käyntiä pitäisi missään nimessä missata.

Niinpä lähdimme koko perhe illan tullen halki Latalalaiskorttelin kohti tätä taiteilijaravintolaa. Luvassa oli vaihtelua Havullekin. Hän oli syönyt viimeiset kaksi viikkoa lähinnä purkiruokaa sekä kreppejä eli bretagnelaisia lettuja. Poika oli näihin aikoihin mieltynyt erilaisiin Pilteihin, ja kun matkasimme paikasta toiseen, olimme ajatelleet ratkaista hänen ruokailunsa yksinkertaisesti. Olimme tyhjentäneet kotkalaisen lähikaupan hyllyltä vähänkin houkuttelevammat lastenruokapurkit ja varanneet niitä mukaan yllin kyllin. Kun lähdimme Bretagneen, oli mukanamme yksi ylimääräinen putkimallinen kassi, joka oli täytetty ääriään myöten Piltti-purkeilla. Se oli herättänyt hämmästystä lentokentän läpivalaisulaitteessa, ja turvamies oli keilaillut hihnaa edestakaisin, kunnes oli sisällön alkuperää turhaan arvailtuaan pyytännyt meitä avaamaan kassin. Havu oli pelännyt partasuisen miehen himoitsevan hänen lounaitaan ja kiljahtanut narkästyneesti.

Putkikassi oli kulkenut kätevästi mukana lastenrattaiden alaritilällä, ja mikä parasta, kassi painoi sitä vähemmän, mitä pidemmälle matka eteni.

Nyt olisi kuitenkin vuorossa vaihtelua! Maalailin kävely-matkalla Havulle kuvia pariisilaisen ruoan herkullisuudesta, ja kohta saavuimmekin ravintolan eteen. Sen ovikylttiä koristi kai-verrus, jossa oli taidemaalarin paletti ja sivellin.

Ehdin tuskin avata oven, kun vastaamme harppoi tumma-hiuksinen nainen, joka tukki tien sisemmälle. Hän katsoi rat-taita ja Havua nenänvarttaan pitkin.

– Meitä olisi tulossa kolme syömään, sanoin tervehdittyäni.

Nainen silmäili Kirsia ja minua ja vielä kerran Havua.

– Meillä on täyttä, hän sanoi sitten.

Kurkotin kaulaani ja erotin hänen takanaan vilahdukselta ra-vintolasalin, jossa näytti olevan tyhjiä pöytiä. Osoitin niitä ja kerroin, että kyllä teillä näyttää olevan tilaa.

– Meillä on aivan täyttä, nainen sanoi ja astui lähemmäs, etten enää näkisi saliin. Hän heilautti sormiaan kuin hätistelisi tiehensä kärpistä ja sulki oven edestämme.

Havu katsoi huuli värähtäen umpeutunutta ovea. Mutrussa oli suu meillä vanhemmillakin. Olimme tottuneet italialaisten ravintoloiden tapaan toivottaa lapset ja imeväiset lämpimästi tervetulleiksi vaivoja kaihtamatta. Viime vuonna Pisassa yksi tarjoilija oli valjastanut lähikadun asujaimiston kantamaan Ha-vun vaunut sisään ikkunan kautta ja vain tuhahtanut, kun pa-hoittelimme aiheuttamaamme vaivaa. Ja seuraavassa ravinto-lassa yksi tarjoilijoista oli leikkinyt pojan kanssa ja laulanut hä-nelle sen aikaa, että me vanhemmat ehtisimme syödä ruokam-me kunnolla.

Ja myös tällä matkalla Bretagnessa ravintolat olivat mielellään ottaneet lapsivieraan vastaan.

Pariisissa asiat olivat selvästi toisin.

Etsiydyimme lähimmälle jäätelökioskille ja ostimme Havulle lohdutukseksi jäätelön. Onneksi purkkiruokaakin oli vielä pari tölkillistä jäljellä. Ostin kulmakaupasta pullon viiniä, patongin ja camembertin ja sanoin Kirsille, että me kaksi viettäisimme illallishetken parvekkeellamme, kunhan aluksi olisin käynyt tarkistamassa taiteilijaravintolassa, kuinka täyttä siellä oikeasti oli.

Kirsi ja Havu lähtivät viettämään aikaa Luxembourgian puistoon. Minä palasin ravintolaan ja kohtasin eteisessä saman tummahiuksisen naisen, joka oli äsken häätänyt meidät tiehensä. Hän kohotti kulmakarvojaan mutta päästi sitten minut peremmälle. Pölyisessä, tyhjässä salissa oli hänen lisäksi tasan kaksi ihmistä, joista toinen nukkui viinikannu vieressään pää pöytälevyvä vasten. Seinillä oli vinossa mustavalkoisia, tuhrulaisia valokuvia Jacques Brelistä ja kumppaneista vuosikymmenten takaa.

Nainen lykkäsi eteeni ruokalistan. Tilasin kalaa. Se tuli pian pöytään, harmahtava lötkö muistutti ulkonäöltään kengänpohjallista. Makua en pystynyt vertailemaan, kun en ole syönyt pohjallisiani, mutta olettaisni niiden maistuvan maittavammilta.

Olin pyytänyt ruoan kanssa lasillisen samaa viiniä kuin vieraisen pöydän syvässä luomistilassa röhnöttävällä miehellä oli. Viini oli hapanta ja kirveli ikenissä.

Nostin maljan Brelille, hänen hymynsä näytti mustatäpläiseltä. Menin lähemmäs. Chanson-taiteilijan etuhampaiden kohdalla oli kärpäsenkakkaa.

– Tervetuloa uudestaan, nainen toivotti lähtiäisiksi ja väänsi kasvoilleen pingotetun hymyn, josta Havu olisi nähnyt painajaisia. Ehkä tuo kummitustalomainen hymy oli se ”pittoreski, charmantti ja sympaattinen yksityiskohta”, jota opaskirja oli kuvannut.

Kun palasimme vinttihuoneeseemme, Havu nukahti. Kirsi ja minä sovittelimme tuolit kapealle parvekkeelle ja vietimme illallishetkeä Pariisin peltikattojen yllä. Chansoneiden sijasta seuranamme oli varashälyttimien ulahtelu joka kerta, kun joku pariisilainen lähti autollaan ahtaalta kadunviereltä.

Tartuimme toisiamme kädestä ja kuvittelimme piipityksen olevan ranskalaisten lintujen romanttista liverrystä.

Seuraavana päivänä lähdimme kolmistaan flaneeraamaan Seinen rantamille. Me kaksi kävelimme, Havu istuskeli välillä rattaisaan. Pienessä puistossa hän kasaili kaivinkoneellaan pikkukiviä keoksi, jotka muistuttivat Bretagnessa näkemiämme hautaröykkiöitä. Jokainen isompi kivi päätyi menhiriksi, jonka Havu hetken päästä ajoi kumoon samaisella kaivinkoneella hilpeästi käkättäen.

Käännymme joenmutkan kohdalla kohti kaksikerroksista, voinkeltaiseksi rapattua rakennusta. Se oli ollut kuvanveistäjä Auguste Rodinin koti ja ateljee ja muutettu museoksi Rodinin lahjoitettua hulpean rakennuksen Ranskan valtiolle vuonna 1916. Sisällä riitti paljon pronssiin valettuja ihmishahmoja.

Havu tassutteli veistosten keskellä, ja pidimme poikaa tarkasti silmällä. Olimme käyneet viikkoa aiemmin Bretagnen niemimaan kärjessä Quimperissa paikallisessa taidemuseossa. Havu oli kävellyt siellä määrätietoisesti isoimman salin isoimman maalauksen eteen. Taulu kuvasi bretagnelaisen kylän maalaishäitä: valkohilkkaiset naiset ja liehuvatakkiset miehet tanssahatelivat ringissä olkikattoisten rakennusten edessä, ja pelimannit soittivat pillejään ja viulujaan. Havu oli tarkastellut kolme metriä leveää ja kaksi metriä korkeaa taulua miettiväisenä pääkenossa ja sormi suussa.

– Ihan kuin taidekriitikko, Kirsi oli kuiskannut.

– Ja katso kuinka hän imee itseensä taiteen maailmaa, olin vastannut.

Silloin Havu astui yllättäen taulun luo, tarttui sen raskaista kultakehyksistä kaksin käsin kiinni ja koetti tempaista sen alas seinältä.

Valtava taulu heilui, väliseinä vapisi, kehykset narskahtivat, ja taulusta pöllähti ilmoille valtaisa pölypilvi. Kaksi vahtia juoksi kauhistuneina vinoon kääntyneen taulun luo, ja me pyytelimme vuolaasti anteeksi ja istutimme pojan syvälle rattaisiin. Havu katseli sieltä taulua yhtä punnitsevasti kuin äskenkin.

- Miksi sinä noin teit? Kirsi kysyi säikähtäneenä.
- Huono taulu, Havu perusteli.

Loput museosaleista kiersimme posket punoittaen ja niska kyyryssä. Meitä seurasi useita vahteja, jotka lähestyivät epäluuloisesti aina, jos Kirsi tai minä uskalsimme mennä jotakin maalausta edes kolmen metrin päähän. Kaiketi he ajattelivat, että poika oli perinyt tauluntempaustaipumuksensa vanhemmiltaan ja kohta jompikumpi meistä kahdesta kiskaisisi seuraavan kansantanssiaiheisen 1800-luvun maalauksen alas ja polkisi sitä gavotin tahtiin.

Olin ostanut lähtiäisiksi taidemuseon tiskiltä postikortin. Sen kuva-aiheena oli samainen häätaulu, jonka Havu oli lähes onnistunut kiskomaan alas seinältä. Junamatkalla pois Quimperista olin antanut kortin Havun katseltavaksi. Sillä aikaa kun katselin hetken ikkunasta, poika oli jo syönyt osan postikortista.

- Hei miksi? olin kysynyt ärtyneenä.
- Tyhmä tanssi, Havu oli vastannut tyyneesti.

Ennen Rodin-museoon menoa olimme vannottaneet pojalle, ettei mihinkään saa todellakaan koskea. Havu tuntui tyytyneen kohtaloonsa ja pysähtyi katselemaan pitkäksi aikaa Rodinin rakastetun Camille Claudelin tekemää *Valssi*-nimistä pronssiveistosta. Siinä mies ja nainen olivat tempautuneet tanssin pyörteisiin ja kietoutuneet toisiinsa. Havu tutkaili veistosta pitkään ja

nyökytteli. Kirsi ja minä vilkaisimme toisiamme ja hymyilimme varovaisesti.

– Mitä pidät veistoksesta? kysyin kyykistyttyäni Havun viereen.

– Mmmm, Havu vastasi.

– Onko tämä tanssi tyhmä? jatkoin.

– Mmmm.

– On vai ei ole?

– Mmmm.

– Voisitko sanoa yhtään enemmän? penäsin.

– Minun on nälkä, Havu sanoi.

Niin siirryimme museon puutarhaan, missä oli kukkien ja puiden ohessa lisää Rodinin veistoksia. Kuvanveistäjä oli pystyttänyt ne pihamaalleen jo talossa asuessaan. Sukkuloimme pensaiden lomitse puutarhan takaosaan, löysimme penkin, jonka ääreen päätimme istahtaa, ja samalla poika saisi syödä rauhassa. Mukanamme oli lastenruokapurkki, jota Havu silmäili innostuneemmin kuin yhtäkään Rodinin veistosta.

Pojalla oli päässään puuvillalangasta virkattu sinivalkoinen antennipipo, jossa kulki rivi Suomen lippuja. Se päässään hän kävi ahmimaan lounastaan.

Havun naama oli puoliksi ruokatahrojen peittämä, kun huomasimme, että puutarhakäytävää pitkin meitä lähestyi ryhmä gasellimaisen pitkäjalkaisia naisia ja tummaan pukuun sonnustautuneita miehiä, joilla oli hartiat kuin ladonovet. Heidän edellään käveli vanhempi pariskunta. Eipä aikaakaan, kun jakkupukuun sonnustautunut rouva huomasi Havun ja ampaisi tämän luokse – ihastelemaan pojan antennipipoa. Kun hopeahiuksinen herra ehti naisen rinnalle, hänkin katseli pojan pipoa ja Piltti-purkillisen tahraamaa virnistystä pää kallellaan, samassa asennossa jossa Havu oli tarkastellut taideteoksia.

Sitten hopeahiuksi tervehti meitä ja toivotti pojalle oikein hyvää ruokahalua, hienoa kun ruoka maistoi.

Näin tapasimme ranskalaisen muotitalo Chanelin pääsuunnittelija Karl Lagerfeldin.

Kirsi koetti sukia tuulentuivertamia hiuksiaan ja pyyhkiä pojan kasvoja kiireesti puhtaammiksi, mutta nämä pikkuasiat eivät tuntuneet pariskuntaa haittaavan. Hetken päästä he jatkoivat jutustellen keskenmälle puutarhaa. Heitä seuraavat gasellijalkaiset naiset vilkuttelivat menessään Havulle, ja tajusimme, että he olivat malleja ja ladonovihartiaiset miehet henkivartijoita. Rodin-museolla olisi myöhemmin päivällä Chanelin muotinäytös, emme vain olleet huomanneet merkkejä lähestyvistä speaktaakkelista pojan perään katsoessamme.

– Pääsit antamaan muotigurulle tyylivinkin, Kirsi sanoi Havulle ja kohensi hänen antennipipoaan. Poika päästi tyytyväisen, vaimean röyhtäyksen.

PEUKALOKYYDILLÄ PATARAAN

Liftasin nuorena paljon. Opiskelin Jyväskylässä ja silloinen tyttöystäväni Teija asui Kuusankoskella, joten kyseistä kahdensadan kilometrin väliä tuli liftattua useampaan kymmeneen kertaan edestakaisin yksin tai yhdessä. Reitti näytti kartalla suoralta, mutta matka oli monesti mutkainen.

Varsinkin väli Lusin tienristeyksestä Jyväskylään – silloinen tie 59, joka kulki Päijänteen itäpuolella – oli katkonainen kulkea. Harvoin sen pääsi perille asti yhtä soittoa, monesti kyyti vei eteenpäin vain muutaman kymmenen kilometrin kerrallaan. Pehdyin noina vuosina läheisesti kyseisen tien pientareisiin. Maailma näytti hyvin erilaiselta, kun ei istunut ohi hurahavien autojen sisällä vaan tarkkaili maailmaa kaksi metriä sivummalta peukalo pystyssä ja odotti edes jonkun pysähtyvän.

Olen jälkikäteen sanonut, että pientareet kasvattivat minusta kirjailijan. Kyytien aikana tapasin ihmisiä, joita en olisi muuten kohdannut, ja tutustuin elämäntapoihin, jotka poikkesivat

hyvin paljon omastani. Opin kirjailijan tärkeän ominaisuuden, eläytymiskyvyn.

Pientareella seisotut tunnit opettivat myös katsomaan tavallisia toistuvia asioita aivan uusista vinkkeleistä. Aloin hiljalleen pitää kaksikaistaista asfalttietä vain yhtenä lukemattomista reiteistä, lukemattomista näkökulmista Lusista Jyväskylään. Auton sisältä, sadan kilometrin tuntivauhdista tuulilasin läpi nähty asfalttiviiva horisonttiin oli näkökulmista kaikkein yleisin ja siksi myös tylsin. Kuskin silmiin vilahteli etupäässä metsää, horsmia, joitakin järviä, ylämäkiä, ja kas, alamäkiä, vau, mutka vasemmalle. Jännittävin hetki oli seuraava tienviitta, josta näki, paljonko matkaa oli jäljellä. Maailma näytti yhtä aikaa hyvin selkeältä ja hyvin lattealta. Latteuksia tuli myös omasta suusta.

Kun katselin samoja mäkiä ja horsmia pientareelta käsin, näin ne pikkaisen sivusta, mutta se vähä riitti: kaikki näytti aivan erilaiselta. Pientareella olin tavallaan matkassa sisällä mutta samalla sen ulkopuolella, katsomassa vierestä, mitä muille tapahtui. Mitä tahansa saattoi tapahtua. Pientareella standardeja ja kliseitä ei enää ollut. Matkasta tuli tärkeämpi kuin sen päämäärästä.

Välillä pientareella sai odottaa kyytiä pitkiä aikoja. Kerran alkukesästä olimme jumiutuneet viljapellon laitaan jonnekin Joutsan tienoille. Olimme eri mieltä siitä, oliko takanamme vihertävä oras ruista vai ohraa. Väittely ylti repiväksi riidaksi. Yksi autokin pysähtyi ja tarjosi kyytiä, mutta emme suostuneet vaan hätistimme sen pois. Pengoimme toista tuntia toistemme perinnöllisiä vikoja ja piileviä kierouksia kolmanteen polveen saakka, lopuksi löimme raivoissamme vetoa senhetkisistä omaisuusistamme. Ne eivät olleet suuret.

Myöhemmin kesällä vilja paljastui kauraksi.

Peukalokyytiläisenä oppi nopeasti joitakin tärkeitä käytännön neuvoja, joita kirjasin ylös muistikirjaani. Se sai nimen

”Liftarin opas Kouvolaan”, joka oli mukaelma Douglas Adamsin kirjasta *The Hitchhiker’s Guide to the Galaxy* eli *Linnunradan käsikirja liftareille*.

Kirjaamiini käytännön ohjeisiin kuuluivat muun muassa seuraavat:

1. Älä liftaa koskaan ulkokurvissa. Ulkokurvit tappavat.
2. Älä liftaa alamäessä. Alamäet tappavat. Ja vaikka selviytyisit hengissä, et pääse ikinä rekkojen kyytiin. Rekat eivät pysähdy alamäissä, koska ne tarvitsevat vauhtia seuraavaan ylämäkeen. Ja rekat ovat yleensä niitä, jotka ajavat pisimpiä matkoja ja niiden kyydissä taittaa matkaa siksi nopeimmin. Liftaa siis paikoissa, joissa rekkakin pystyy jarruttamaan ja pysähtymään.
3. Rekkakuskit ovat yleensä ottaen parempia ja luotettavampia kuskeja liftarille kuin muut. He eivät hurjastele tai ole humalassa.
4. Nainen saa kyydin helpommin kuin mies.
5. Pariskunta saa kyydin helpommin kuin yksinäinen mies.
6. Yksi mies saa kyydin helpommin kuin kaksi miestä.
7. Viisi naista saa kyydin helpommin kuin yksi mies.
8. Kymmenen naista saa kyydin helpommin kuin yksi mies.
9. Mies saa välittömästi kyydin, jos hänellä on yllään univormu.
10. Mies saa myös nopeasti kyydin, jos hänellä on käsi kantositeessä ja kädessä kipsi.
11. Jalkakipsi on vielä parempi.
12. Kannattaa pitää repussa mukanaan kantoside ja valekipsi ja ottaa ne käyttöön, jos ei saa kyytiä. Tämä säästää monta tuntia tienvarsilla kökkimistä.
13. Mitä useamman tunnin jumitat pientareilla, sitä parempi kirjailija sinusta joskus tulee. Joten mieti vielä uudestaan sen kantositeen ja kipsin käyttöä.

Makoisia aperitiiveja matkakuumeeseen

Mitä mieltä muotiguru Karl Lagerfeld on ruoantuhriman pikkupojan antennipiposta? Entä kuinka sujuvat kirjailijan isän ja lady Gagan yllätystreffit cappuccinon äärellä Firenzessä? Miten käy telttailijalle savannilla, kun vessapolkua vartioi nälkäinen hyeena? Entä minkä viestin tuo outo perhonen mayojen viidakkokaupungissa?

KIRJAILIJA JARI JÄRVELÄ KERTOO
REISSUKOKEMUKSIAAN SAMAAN NAUTITTAVAAAN
TAPAAKUN AIEMMÄSSÄ TEOKSESSAAN
MOZZARELLAKUU JA MUITA MATKATARINOITA.

www.tammi.fi

9 789520 451059

40.7

ISBN 978-952-04-5105-9